

Persbericht

4 november 2022

NVWA moet handhavend optreden tegen sjoemelsigaret

De rechtbank Rotterdam geeft Rookpreventie Jeugd gelijk in de zaak rond de sjoemelsigaret. De rechtbank stelt dat de verkoop van filtersigaretten waarvan niet vaststaat dat zij voldoen aan de wettelijk voorgeschreven maximumemissienormen in strijd zijn met de wet. “Dat betekent dat de NVWA het verzoek om handhavend op te treden ten onrechte heeft afgewezen”, aldus de rechtbank, want “er zijn sterke aanwijzingen dat de in Nederland verkochte sigaretten niet voldoen aan de hiervoor genoemde grenswaarden”. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit zal nu dus wel moeten gaan handhaven en alle sjoemelsigaretten uit de winkelschappen moeten halen.

[Deze zaak](#) draait om het feit dat filtersigaretten veel schadelijker en verslavender zijn dan de tabaksindustrie doet voorkomen, doordat rokers veel meer teer, nicotine en koolmonoxide (TNCO) binnenkrijgen dan met officiële metingen wordt vastgesteld. Sigarettenfilters hebben namelijk minuscule gaatjes waardoor bij officiële metingen lucht wordt aangezogen, die de gifstoffen verdunt. Rokers dekken die gaatjes af met mond en vingers, waardoor die verdunning in de praktijk achterwege blijft.

Omdat sigaretten in de praktijk meer teer, nicotine en koolmonoxide uitstoten dan de wettelijk voorgeschreven maxima van respectievelijk 10, 1 en 10 mg, voldoen de huidige sigaretten dus niet aan de wet. [Onderzoek](#) uit 2018 van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu waarbij gebruik werd gemaakt van een alternatieve meetmethode die het rokersgedrag beter benadert (de Canadian Intense methode) toonde aan dat de TNCO-emissies van sigaretten 2 tot soms zelf 26 keer hoger zijn dan de wettelijke maxima. Vandaar dat Rookpreventie Jeugd (RPJ) de NVWA vroeg alle sigaretten die schadelijker zijn dan de wet toestaat uit de winkels te halen.

De NVWA weigerde dat met een beroep op de in de wet voorgeschreven (en nu door de rechter als ontoereikend verklaarde) ISO-meetmethode, waarna RPJ samen met 14 andere partijen de rechter vroeg hierover een uitspraak te doen. In maart 2020 besloot de rechter hierover [prejudiciële vragen](#) te stellen aan het Europees Hof van Justitie, omdat de Europees voorgeschreven meetmethode voor tabaksemisies strijdig blijkt te zijn met bescherming van de Volksgezondheid.

Op 22 februari 2022 kwam het Hof van Justitie van de EU met een [arrest](#), dat erop neerkomt dat, hoewel de tabaksindustrie gehouden kan blijven aan de bestaande ISO-meetmethode, diezelfde meetmethode niet aan particulieren kan worden tegengeworpen omdat deze ‘regels’ niet officieel zijn gepubliceerd in het Europese Publicatieblad. Het Hof oordeelde dat burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat de emissies van sigaretten de wettelijke

normen niet overschrijden. Om dat vast te stellen moet een methode worden gebruikt die beter het werkelijke rookgedrag van de roker benadert.

De rechtbank volgt nu de uitspraak van het Europees Hof en [verklaart](#) dat Rookpreventie Jeugd terecht bezwaar heeft gemaakt tegen de beslissing van de NVWA om de handhaving alleen te baseren op de ISO-meetmethode. De NVWA krijgt zes weken de tijd om alsnog met gebruikmaking van een betere meetmethode tot handhaving van de tabakswetgeving over te gaan.

‘NVWA moet aan de bak’

In een reactie zegt mr. Phon van den Biesen, advocaat van de Rookpreventie Jeugd: “Deze uitspraak betekent dat de NVWA nu echt aan de bak moet. Zowel RIVM, als NVWA als de staatssecretaris van VWS zijn het er – mét RPJ – over eens dat een adequate meetmethode door de Wereldgezondheidsorganisatie is vastgesteld en dat die methode dus de voorkeur heeft boven de niet publiek kenbare ISO-methode; handhaven dus!”

Longarts Wanda de Kanter, voorzitter van Rookpreventie Jeugd, stelt: “Dit is een ontzettend belangrijk nieuws, want het betekent het definitieve einde aan de sjoemelsigaret. De rechter maakt klip en klaar een einde aan de combinatie van de filtersigaret en een frauduleuze meetmethode voor de uitstoot van teer, nicotine en koolmonoxide. Via die combinatie heeft de tabaksindustrie jarenlang mensen extra verslaafd kunnen maken en houden, maar deze uitspraak maakt duidelijk dat die praktijk geen stand kan houden. De NVWA moet per direct alle sigaretten uit de schappen halen.”

De complete uitspraak van de rechtbank is te vinden op [rechtspraak.nl](#)

De uitspraak wordt samengevat in een [persbericht](#) van de rechtbank

Meer informatie over de complete zaak is te vinden op [rookpreventiejeugd.nl](#)

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met
Wanda de Kanter, longarts, voorzitter Rookpreventie Jeugd
Pauline Dekker, longarts, bestuurslid Rookpreventie Jeugd
Mr. Phon van den Biesen (advocaat in Amsterdam)